

Slavar

Att en del människor skulle bli andra människor slavar var inget som Gud hade tänkt eller ville, den situationen är en följd av människans uppror mot Gud, ett symptom på människans själviskhet, kärlekslöshet och girighet. Bibeln är dock mycket realistisk, den utgår från de verkliga förhållanden som råder, inte en dröm- eller idealsituation. Därför ges föreskrifter som skall hindra sådana som har köpta tjänare eller slavar att behandla dem brutalt, hårt eller grymt. Gång på gång påminner Gud om att Israelerna själva varit slavar i Egypten och att de därför skall komma ihåg det och behandla sina slavar med värdighet. J.f.r. Paulus uppmaningar till både slavar och slavägare (Ef 6:5-9; Kol 3:22-4:1)

Den som stjälar en människa vare sig han säljer den stulne eller den finns kvar hos honom han skall straffas med döden. (2 Mos 21:16)

Hebreisk slav

Skall ge tillbaka till frihet det sjunde året, tillsammans med gåvor av vad det Gud välsignat med. Om tjänaren vill stanna på livstid skall han/hon få det. Detta visar även att det var tänkt att slaverna skulle behandlas väl och med respekt, annars skulle nog ingen föreskrift för hur man ska göra med slavar som inte vill bli fria behövas. När vi hör ordet slav tänker vi nog för mycket på negerslaveriet i Amerika med piskningar och annat djävulskt som förekom. Ordet dräng eller piga för nog tankarna mer rätt.

Tjänaren kan även friköpas av någon nära släkting. Senast på jubelåret skall tjänaren släppas fri. Han ska då även återfå sin släktegendom. Upprepade gånger varnas för att behandla slaven/tjänaren brutalt och grymt.

Fri på det sjunde året. Fri tillsammans med sin hustru.
”Om någon av ditt folk, en hebreisk man eller en hebreisk kvinna har sålt sig till dig och tjänat dig i sex år så skall du på det sjunde året släppa honom fri ur din tjänst och när du släpper honom fri ur din tjänst, skall du inte låta honom gå med tomma händer. Du skall fastmer förse honom med gåvor från din hjord, från din loge och från din vinpress av det varmed HERREN din Gud har välsignat dig med skall du ge honom. Du skall komma ihåg att du själv varit en träl i Egyptens land och att HERREN din Gud har förlossat dig, därför bjuder jag dig detta idag. (2 Mos 21:2-11)

16. Men om så skulle hända, att han säger till dig att han icke vill lämna dig, därför att han älskar dig och ditt hus, eftersom han har haft det gott hos dig,
17. så skall du taga en syl och sticka den genom hans öra in i dörren; därefter skall han vara din träl evärdligen. Med din tjänarinna skall du göra på samma sätt.
18. Du skall icke tycka det vara hårt att du måste släppa din tjänare fri ur din tjänst; i sex år har han ju berett dig dubbelt så stor förmån som någon avlönad legodräng. Så skall Herren, din Gud, välsigna dig i allt vad du gör.(5 Mos 15:12-18)

Om din broder råkar i armod hos dig och säljer sig åt dig skall du inte låta honom göra trälarbete, såsom en daglönare och en inhysesman skall han vara hos dig, intill jubelåret skall han tjäna hos dig. Då skall du giva honom fri, honom själv och hans barn med honom och han skall återfå sin släktegendom, sin fädernesbesittning skall han återfå. Ty de är mina tjänare, som jag har fört ut ur Egyptens land, de ska inte säljas såsom man säljer trälar. Du ska inte med hårdhet bruka din makt över dem; du skall frukta din Gud (3 Mos 25:35-43)

Om en främling eller en inhysesman hos dig kommer till välstånd, och en din broder råkar i armod hos honom och säljer sig åt främlingen som bor inhyses hos dig, eller eljest åt någon som tillhör en främlingssläkt, 48. så skall han sedan, efter det att han har sålt sig, kunna lösas ut; någon av hans bröder må lösa honom; 49. eller ock må hans farbroder eller hans farbroders son lösa honom, eller må någon annan nära blodsförvant av hans släkt lösa honom; eller om han kommer i tillfälle därtill, må han själv lösa sig. 50. Därvid skall han, jämte den som har köpt honom, räkna efter, huru lång tid som har förflutit ifrån det år då han sålde sig åt honom till jubelåret; och det pris för vilket han såldes skall uppskattas efter årens antal; hans arbetstid hos honom skall beräknas till samma värde som en daglönares. 51. Om ännu många år äro kvar, skall han såsom lösen för sig betala en motsvarande del av det penningbelopp som han köptes för. 52. Om däremot allenast få år återstå till jubelåret, så skall han räkna efter detta, sig till godo, och betala lösen för sig efter antalet av sina år. 53. Såsom en daglönare som är lejd för år skall man behandla honom ingen må inför dina ögon med hårdhet bruka sin makt över honom. 54. Men om han icke bliver löst på något av de nämnda sätten, så skall han på jubelåret givas fri, han själv och hans barn med honom. 55. Ty Israels barn äro mina tjänare; de äro mina tjänare, som jag har fört ut ur Egyptens land. Jag är HERREN, eder Gud. (3 Mos 25:47-55)

Hedniska trälar

”Om du vill skaffa dig en verklig träl eller trälinna så skall du köpa den från hedningarna som bo runtomkring dig. Ni må också köpa sådana bland barnen till inhysesmännen som bo hos er och bland personer av deras släkt som ni har hos er och som är födda i ert land, sådana skall förbli er egendom. Dem kan ni lämna i arv och alltid ha hos er.” (3 Mos 25:44-46)

Förbud och straff för alltför hårdhänt behandling

Slår någon sin slav med käpp så att han genast dör skall han straffas därför. (2 Mos 21:20-21)

Slår någon sin träl i ögat så att han förlorar synen på det så skall han släppas fri till ersättning för ögat. Samma sak för en tand. (2 Mos 21:26-27)

15. En träl som har flytt till dig från sin herre skall du icke utlämna till hans herre.
16. Han skall få stanna hos dig, mitt ibland dig, på det ställe som han utväljer inom någon av dina städer, var han finner för gott; och du skall icke förtrycka honom. (5 Mos 23:15-16)